

Kamer der Volksvertegenwoordigers.

VERGADERING VAN 15 DECEMBER 1927.

**Begrooting der Gewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Congo
en van het Onderalgemeen Beheer Ruanda-Urundi voor het dienst-
jaar 1928.**

MEMORIE VAN TOELICHTING

MIJNE HEEREN,

Ik heb de eer aan de beraadslagingen van het Parlement het wetsontwerp inhoudende de Algemeene Begrooting der Gewone Ontvangsten en Uitgaven van Belgisch-Congo en van Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1928, te onderwerpen.

EVENWICHT DER BEGROOTINGEN

De in de Memorie van Toelichting der Begrootingen van 1926 aangekondigde financieele politiek voortzettend, heeft de Regeering de noodige schikkingen getroffen opdat het begrootingsevenwicht verzekerd weze. Zij zal de hand houden aan de verwezenlijking van dit evenwicht.

Voor Belgisch-Congo worden de Begrootingen in boni, en voor Ruanda-Urundi in evenwicht voorgesteld.

BEGROOTING VAN BELGISCH-CONGO

Het Begrooiingsontwerp wordt als volgt voorgesteld :

De ontvangsten zijn geraamd op de som van fr.	321,563,585 »
De voorziene uitgaven beloopt	321,241,955 »
Het budgetaire overschot bedraagt dus fr.	<u>321,630 »</u>

VORM DER BEGROOTING VAN 1928

Het algemeen plan van de Begrooting voor 1928 maakt het voorwerp uit eener gedeeltelijke herziening, waardoor eene meer methodische groepeerings der uitgaven voor Europa verzekerd werd. Dergelijke hergroepeerings dringt zich eveneens voor de uitgaven voor Afrika op; elooch, daar de plaatselijke overheden den wensch uitspraken althans voorloopig de vroegere nummering

der artikelen te zien behouden, teneinde bij het goedkeuren der uitgaven : verwickelingen te vermijden, zal er slechts bij het opmaken der Begrooting voor 1929 toe overgegaan worden.

DE BEGROOTING VOOR 1928 IS ÉÉNJARIG

De wet van 12 Augustus 1923 verleende de macht de Begrooting der Kolonie voor twee dienstjaarèn voor te stellen; er werd van deze vrijheid gebruik gemaakt voor de Begrootingen van 1924-1925, 1926-1927.

Bij afwijking aan deze praktijk, is de Begrooting voor 1928 éénjarig. Reeds ter gelegenheid van het indienen der Begrooting voor 1926, werd door mijn voorganger zonder de voordeelen te ontkennen welke de tweejarige Begrooting biedt, vastgesteld dat dit stelsel minder waarborgen vertoont voor wat de nauwkeurigheid der financieele vooruitzichten betreft en dat, daarenboven het nazien, zoowel in Europa als in Afrika, merklijk vermindert.

Het dient echter gezegd, de nadeelen van het stelsel werden verscherpt door de financieele wisselvalligheid welke zich terzelfdertijd als deze proefneming voordeed; deze kan dus niet als afdoend worden beschouwd.

Voor wat de Begrooting van 1928 betreft, scheen het echter verkieslijker haar slechts een éénjarig karakter toe te kennen. .

Het financieel nazicht en het Begrootingsstelsel der Kolonie, voornamelijk voor wat het opmaken van de Begrootingen der provinciën betreft, maken thans het voorwerp van studiën uit; het schijnt dus weinig geschikt te zijn, eene Begrooting voor te stellen waardoor de Regeering voor twee jaar zou gebonden zijn.

Zoo, anderzijds, de muntstabilisatie een voltrokken feit is, kan men echter niet voorzien dat in den loop van het komend jaar, de aanpassing welke met deze stabilisatie moet samenvallen eene afgedane zaak zal zijn.

De voorzichtigheid vereischt dus dat aan de Begrooting voor 1928 geenen dit jaar te boven gaanden duur worde gegeven.

DE BEGROOTING VAN HET STEDELIJK DISTRICT VAN LEOPOLDVILLE

De ondervinding schijnt bewezen te hebben dat aan de wetgevende en reglementaire schikkingen waarbij het stelsel der stedelijke districten vastgesteld wordt, zekere wijzingen dienen gebracht, met het oog op het versterken van den graad van autonomie dezer organismen, en tevens een gepaster onderscheid te maken tusschen de uitgaven welke een algemeen karakter hebben en deze welke redelijkerwijze aan de stedelijke districten kunnen worden opgelegd.

Eerstlaags zal eene bijzondere Commissie met de studie van dit vraagstuk belast worden.

Van nu af aan reeds werd het Begrootingsontwerp voor 1928 opgemaakt met de voortdurende zorg, de lasten van het stedelijk district van Leopoldville op redelijkerwijze te omschrijven. Werden aldus uit de Begrooting dezer omschrijving geweerd, de uitgaven welke den in de hoofdplaats gevestigden geneeskundigen dienst aanbelangen, en wiens bedrijvigheid de grenzen van het district ruimschoots overschrijdt. Ondanks deze lastvermindering werd het jaarlijks aan het district verleend hulpgeld op 5,691,671 frank gebracht.

Er dient, anderzijds, opgemerkt dat de persoonlijke bijdrage der bevolking van Leopoldville aan de Begrooting van het district aanzienlijk toeneemt; het bedrag der stedelijke taksen is, voor het jaar 1928, inderdaad geschat op meer dan één miljoen en half frank.

DE ONTVANGSTEN

De ontvangsten voor het dienstjaar 1928 zijn geraamd
op fr. 521,563,585 »

De schattingen welke op de laatste tweejarige Begrooting
die aan het Parlement werd voorgelegd (t. w. deze van 1926),
voorkomen, beliepen fr. 316,708,200 »

terwijl de schattingen der ontvangsten voor de Begrooting
van 1927 (rekening gehouden met de middelen welke het
hoofd moeten bieden aan de bijkomende kredieten die voor
de uitgaven van dit dienstjaar dienen toegekend) gebracht
werden op fr. 395,342,567 41

Zij zijn dus gestegen :

Van 1927 op 1926, met fr. 78,534,367 41

Van 1928 op 1927, met 126,321,017 59

Meerwaarde van 1928 op 1926 204,855,385 »

Deze stijging duidt de in drie jaar afgelegde afstanden aan.

Zij stelt de wijde der ontwikkeling van de economische beweging der
Kolonie, alsmede de ruime reudeeringsmogelijkheden harer hulpbronnen, in het
licht.

. * .

Elk van de drie groote reeksen ontvangsten, zooals zij op de Begrooting
voorkomen, hebben volgenderwijze hun aandeel in de gezamenlijke geld-
middelen :

De belastingen en taksen, ten beloope van 24,80 % en zoo men
er de opbrengst der douanen bijvoegt. 61,50 %.

De domein- en beheersontvangsten 50,70 % en zoo men er de
opbrengst der douanen aftrekt 14,00 %.

De renten van kapitalen 24,50 %.

100,00 %.

Hieronderstaande tabel verschaft de vergelijking tusschen de voorziene ont-
vangsten voor de jaren 1926 en 1928, zij doet, anderzijds, de verhoogingen per
ontvangsten bijzonder naar voren treden.

*Vergelijkende tabel der ramingen van de voortbrengsten
voor de dienstjaren 1926 (1927) en 1928.*

Art. 1926.	Art. 1928.	AANDUIDING DER VOORTBRENGSTEN.	Bedrag van de ramingen der ontvangsten.		Vermeerde- ringen.	Verminde- ringen.
			1926 op 1927 toepasselijk.	1928.		
1	1	Belastingen op de vier basissen	4,285,700	7,076,000	2,790,300	»
2	2	Inlandsche belasting	45,068,000	58,403,790	13,335,790	»
3	3	Belasting op de inkomsten.	26,000,000	48,000,000	22,000,000	»
4	4	Patent der handelaars	436,000	2,500,000	2,064,000	»
5	5	Scheepvaarttaks	1,300,000	1,800,000	500,000	»
6	6	Statistiektaks	1,650,000	2,000,000	350,000	»
7	7	Jachtverloven, verloven om wapens te dragen, enz.	917,000	2,695,800	1,778,800	»
8	8	Oogstvergunning.	477,000	579,250	102,250	»
9	9	Vergunning tot houtkapping	68,400	1,675,000	1,606,600	»
10	10	Aanwerving der werklieden	53,700	128,800	73,100	»
11	11	Vergunningen tot mijnopzoeken	15,000	15,000	»	»
12	12	Invoervergunningen en vergunningen om dranken te verkoopen	700,000	838,000	158,000	»
13	13	Taksen van vergunning om katoen te koopen	177,800	566,000	388,200	»
14	14	Registratie-taksen, enz.	1,219,600	2,767,550	1,547,950	»
15	15	Taks op de honden	28,700	28,700	»	»
16	16	Verhuring van gronden, onroerende goederen, enz.	1,218,200	2,783,000	1,564,800	»
17	17	Verkoop van ivoor	7,303,500	14,500,000	7,196,500	»
18	18	Taks op het uitgevoerd ivoor	1,450,000	150,000	»	1,300,000
19	19	Ontvangsten van den dienst der hygiëne.	795,800	3,481,600	2,685,800	»
20	20	Id. gerechtsdienst	1,641,600	3,406,250	1,764,650	»
21	21	Id. den dienst der betwiste zaken.	363,200	544,975	181,775	»
22	22	Id. den dienst der openbare werken	7,575,000	6,439,135	»	1,135,865
23	23	Id. vervoerdiensten	8,405,300	3,769,100	»	4,636,200
24	24	Id. den dienst der hydrographie	1,212,000	1,120,000	»	92,000
25	25	Id. den landbouwdienst	793,000	1,616,325	823,325	»
26	26	Id. den dienst van financiën	11,044,700	13,683,600	2,638,900	»
27	27	Toldienst	132,150,000	192,845,000	60,695,000	»
28	28	Posterijen, telegraphen, telefonen	10,843,000	18,558,000	7,715,000	»
29	29	Verscheidene diensten	961,000	1,923,710	962,710	»
30	»	Zesde Nederlandsch voorschot.	Memorie.	»	»	»
31	»	Netto-opbrengst van de regie der mijnen	2,660,000	»	»	2,660,000
32	30	Netto-opbrengst vande landbouwstandplaatsen in regie.	2,043,000	2,229,000	186,000	»
33	31	Netto-opbrengst vander regie van den Mayumbespoorweg	Memorie.	Memorie.	»	»
34	32	Netto-opbrengst van de portefenille, enz.	43,850,000	125,420,000	81,570,000	»
			316,708,200	521,563,585	214,679,450	9,821,065
			Vermeerdering. . . . fr.		204,855,385	

Uit deze tabel ontstaan namelijk volgende beschouwingen :

DE BELASTING OP DE INKOMSTEN

De belasting op de inkomsten der beroepen en der handelsvennootschappen gaat, van 26 tot 48 millioen frank voor 1928.

Deze belangrijke vermeerdering is grootendeels toe te schrijven aan de tenuitvoerlegging der wet van 21 Juni 1927, betreffende het fiscaal stelsel der vennootschappen en andere belastingschuldigen die hunnen maatschappelijken zetel of hunne voornaamste beheersinrichting in België hebben, en wier exploitatiezetel in de Kolonie is gevestigd.

Buiten haar tegoed (4/5) in de opbrengt der mobiele taks op de inkomsten van aandelen en op de winsten welke op de wettelijke reserve werden gestort, evenals op de opbrengst der beroepstaks, heeft de Kolonie thans het voordeel :

1° Van de vier vijfden der mobiele taks op de inkomsten der schuldbrieven ;

2° Van de algeheelheid der mobiele taks waartoe de leeningen der Kolonie aanleiding geven, evenals van de winstaandelen die haar op de titels welke haar portefeuille uitmaken, toekomen ;

3° Van 2 t. h. ten titel van beroepstaks, op het bedrag der aan de beheerders en commissarissen der koloniale vennootschappen toegekende vergeldingen.

De herinrichting van den dienst der belastingen (herinrichting waarmede een aanvang werd genomen) brengt namelijk de tussenkomst van in zake belasting op de inkomsten gespecialiseerde beampten mede, en zal eene zeer aanzienlijke meerderwaarde in de opbrengt dezer inkomsten verzekeren.

TOLRECHTEN

De tol- en stapelhuisrechten gaan van 132,150,000 frank (voor 1927 voorzien) tot 192,845,000 frank, en vertoonen aldus eene verhooging van ruim 60 millioen.

Deze meerderwaarde is voorzeker, in hoofdzaak, het gevolg van de economische ontwikkeling der Kolonie en van de stijging der prijzen van al de in- en uitgevoerde producten.

Hierbij dient nochtans gezegd dat de zeer bevredigende rendeeing van deze bron van inkomsten anderzijds toe te schrijven is aan de inrichting van het Koloniaal Tolambt van Antwerpen.

Het is belangwekkend te dier zake te toen uitschijnen dat de bestuurskosten van allen aard van het Koloniaal Tolambt één half t. h. der aldaar geïnde rechten niet te boven gaan ; deze komen voor de drie vijfden tussehen in het globaal bedrag der in de Kolonie geïnde tolrechten.

INLANDSCHE BELASTING

Voor wat de inlandsche belasting betreft, deze stijgt eveneens, echter in mindere mate dan de andere belastingen, inderdaad, hare voorziene rendeeing neemt slechts met ongeveer 30 t. h. toe op het cijfer van 1926, en vertegenwoordigt een weinig meer dan 11 t. h. der gezamenlijke koloniale ontvangsten.

De Regeering stelt zich ten doel de trapsgewijze verhooging der inlandsche belasting (wier opbrengst met den vooruitgang der economische ontwikkeling

en tevens met de uitbreiding onzer bezetting verband houdt), door te drijven; zij is echter van oordeel dat, te dezer zake, met omzichtigheid dient gehandeld.

Het Parlement zal in de bijzondere overwegingen eene meer omstandige uiteenzetting van dit belangrijk vraagstuk vinden.

* * *

De fiscale krachtinspanning welke de Begrooting van 1926 aankondigde en door deze Begrooting wordt gehuldigd, is dus verwezenlijkt en laat aan de Regeering toe de tusschenkomst van nieuwe belangrijke fiscale maatregelen niet te moeten inzien. De bijkomende inkomsten welke zij zal genoopt zijn zich aan te schaffen om tot eene bepaalde perequatie te geraken van alle uitgaven, van deze namelijk, welke betrekking hebben op de wedden zoowel van het Europeesch als van het inlandsch personeel, zullen moeten worden gevonden in eene betere opbrengst der bestaande bronnen van belasting en in een meer oordeelkundig rendearend maken van het koloniaal patrimonium.

* * *

Overeenkomstig artikel 10 uit de koloniale akte, zal het Parlement, als bijlage aan de Memorie van Toelichting, de nieuwe decreten en wetgevende verordeningen vinden welke sedert het laatste ontwerp van Begrooting voor 1926 tusschengekomen nieuwe taksen of belastingen leggen.

DE PORTEFEUILLE DER KOLONIE

Onder de belangrijke meerwaarden van de ontvangsten dienen, eindelijk vermeld, de inkomsten van de Portefeuille der Kolonie.

De oorsprong van deze portefeuille klimt tot in den tijd van den Onafhankelijken Congostaat die, terwijl hij het privaat initiatief en kapitaal deelgenoot maakte in de exploitatie van 't Staats domein, zich eene zeer belangrijke deelname voorbehield in de opbrengst van de natuurlijke rijkdommen der Kolonie.

Het Beheer der Kolonie volgde dezelfde politiek en verkreeg, in ruiling der verleende vergunningen, belangen in de groote koloniale ondernemingen. Deze belangen zijn vertegenwoordigd door titels of winstdeelhebbingen. Zij trad, bovendien, bemiddelend op bij wijze van intekeningen in speciën op het kapitaal van zekere ondernemingen voor openbaar nut.

Een ander deel van de portefeuille kwam aan de Kolonie ten goede dank zij de tusschen haar en België gedane verdeling van de goederen en waarden der voegere stichting van Niederfullbach; de gebouwen welke van haar afhingen, kwamen België toe; de waarden van de portefeuille werden aan de Kolonie afgeleverd.

De portefeuille bevat, buitendien, obligaties of schuldvorderingen tegen spoorwegmaatschappijen, welke voorschotten in speciën vertegenwoordigen die door de Kolonie werden gedaan ter uitvoering der met gezegde maatschappijen gesloten overeenkomsten.

De portefeuille vergrootte dus steeds en de belangrijkheid welke zij verwierf is zoo groot dat het bleek van goed beleid te zijn een Comité van de portefeuille de stichten dat voor opdracht heeft den Minister bij te staan in het beleid van dit patrimonium. Deze inrichting werd verwezenlijkt door het Koninklijk besluit van 7 November 1927.

Dit Comité zal alle maatregelen voorstellen welke noodig zullen zijn voor het behoud der titels en het beheer der portefeuille, evenals voor het aanwerven, het vervreemden of het berekenen der waarden. Het zal de ontwerpen van de

balans-rekeningen nazien der vennootschappen of organismen in dewelke de Kolonie belangen heeft uit hoofde harer geldelijke deelname en het zal den Minister de voorstellen doen welke dat onderzoek zal verwekken.

De lijst der waarden, deelhebbingen en schuldvorderingen welke de portefeuille samenstellen, wordt jaarlijks bekendgemaakt als bijlage bij eene der begrotingen van de Kolonie. Voor wat betreft de jaarlijksche inkomsten, deze worden ten voordeele der Gewone Begrooting geïnd in dewelke zij, op regelmatige wijze, het voorwerp eener voorziening uitmaken.

De portefeuille bezit, namelijk, voor 550 miljoen frank kapitaal-aandeelen welke haar werden toegekend bij het stichten der « Compagnie du Chemin de fer de Léopoldville-Katanga-Dilolo ».

Dit toekennen van acties werd gedaan ten titel van inleg die, namelijk, de voorschotten van gelden dekt welke de Kolonie deed voor het aanleggen der lijn (ongeveer 420 miljoen). Deze gelden werden verkregen dank zij de door de Kolonie uitgeschreven leeningen waarvan de Gewone Begrooting, regelmatig, de lasten voor interest en uitdelging draagt zonder werkelijke tegenpartij in de ontvangsten.

Wanneer, binnen eenen afzienbaren tijd, deze belangrijke deelhebbing zal kunnen te gelde worden gemaakt, zal zij op de toekomstige Begrotingen eenen zeer voordeeligen invloed hebben.

Andere deelhebbingen welke nog geene inkomsten opbrengen, berusten, overigens, in de portefeuille.

Men mag er over verzekerd zijn dat hunne opbrengst eene der meest overwegende inkomsten der Kolonie zal uitmaken; van nu af aan, houdt deze opbrengst den last der openbare schuld in evenwicht.

DE UITGAVEN

In het ontwerp van Begrooting voor 1928 worden zij geraamd op fr.	521,244,953 «
zoo men rekening houdt met de voor het dienstjaar 1927 aangevraagde bijkomende kredieten, bereiken de kredieten voor dit dienstjaar	406,963,114 »

de kredieten voor 1928, komen voor in vermeerdering met .	114,278,841 »
---	---------------

Maar, om met nut te kunnen vergelijken, dienen, buitendien, de aanvullende kredieten afgetrokken welke door de rekenwet voor het dienstjaar 1927 zullen moeten toegekend worden, hetzij ongeveer	39,000,000 »
--	--------------

De werkelijke vermeerdering bedraagt ongeveer . . . fr.	75,278,841 »
---	--------------

Zij is, in de eerste plaats, het gevolg van eene gedeeltelijke ajustering der wedden van het Europeesch en negerpersoneel en van het toenemen der prijzen van alle zaken.

Zij vindt, eveneens hare oorzaak, in het versterken van het personeel namelijk van den gewestdienst, van den dienst der belastingen en van de kaders der Landmacht, en eindelijk in het uitbreiden der werken van maatschappelijke en menschevriendende orde. De bijzondere overwegingen en de voorafgaande nota's leggen de oorzaken en de belangrijkheid van deze kredietverhoogingen uit.

De Begrooting van 1928 verwezenlijkt eene gelukkige overbrugging naar een stabiliseerend stelsel der openbare uitgaven.

De tabel hierna doet elke kredietverhoging per hoofdstuk van uitgaven t'schijnen.

Vergelijkende tabel der voor 1928 aangevraagde en der voor de gewone uitgaven van het dienstjaar 1927 verleende of aangevraagde kredieten.

Nummer der hoofdstukken in 1927.	Nummer der hoofdstukken in 1928.	AANDUIDING DER DIENSTEN.	Voor het dienstjaar 1927 verleende of aangevraagde kredieten.	Voor het dienstjaar 1927 aangevraagde kredieten.	Vermeerderingen.	Verminderingen.
I	I	Instellingen	173,000 "	248,000 "	75,000 "	"
I	II	Wetenschappelijke inrichtingen	1,809,707 93	1,931,631 "	121,923 07	"
I	III	Uitvoeringsdiensten der Begrooting	3,332,315 "	3,482,000 "	149,685 "	"
I	IV	Diensten van het koloniaal personeel	36,682,300 "	40,231,981 "	3,549,681 "	"
III	V	Dienst der Voordrachten en Inlichtingen	309,600 "	468,700 "	159,100 "	"
I	VI	Dienst van het Koloniaal Ambt	89,000 "	487,000 "	398,000 "	"
I	VII	Verscheidene diensten	2,451,450 "	1,614,600 "	"	536,850 "
I	VIII	Algemeen Beheer	8,546,138 04	8,318,550 "	"	227,588 04
II	IX	Drukkerij van Boma	732,200 "	743,133 "	10,933 "	"
IV	X	Gerechtsdiensten	7,807,420 "	11,876,051 "	4,068,931 "	"
V	XI	Openbaar onderwijs	11,913,398 "	17,002,509 "	5,089,111 "	"
VI	XII	Draadloze telegraphie	4,531,500 "	4,984,710 "	453,210 "	"
VII	XIII	Eerediensten en zendingen	3,127,192 "	2,198,692 "	"	928,500 "
VIII	XIV	Openbare weldadigheid	356,800 "	406,500 "	49,700 "	"
IX	XV	Burgerlijke stand en nalatenschappen	54,650 "	57,299 "	2,649 "	"
X	XVI	Landbouwdienst	9,600,950 "	10,184,744 "	583,794 "	"
XI	XVII	Toldienst	5,363,825 "	5,351,058 "	"	12,767 "
XII	XVIII	Posten, telegraphen, telefonen	14,404,900 "	13,132,842 "	"	1,272,058 "
XIII	XIX	Hydrographie	7,500,800 "	10,271,523 "	2,770,723 "	"
XIV	XX	Beheer der provinciën	7,254,900 "	8,856,492 "	1,601,592 "	"
XV	XXI	Gewestdienst	33,747,300 "	43,051,743 "	9,304,443 "	"
XVI	XXII	Inlandsche zaken	4,975,200 "	5,719,567 "	744,367 "	"
XVII	XXIII	Politie en gevangenis'en	7,923,100 "	10,415,024 "	2,491,924 "	"
XVIII	XXIV	Financiën	9,826,050 "	11,209,113 "	1,383,063 "	"
XIX	XXV	Gronden	3,781,600 "	5,805,317 "	2,023,717 "	"
XX	XXVI	Economische Zaken	2,160,400 "	3,017,080 "	856,680 "	"
XXI	XXVII	Openbare Werken	19,270,415 44	29,087,193 "	9,816,777 56	"
XXII	XXVIII	Vervoerdiensten	11,854,100 "	8,894,052 "	"	2,960,048 "
XXIII	XXIX	Dienst der Hygiëne	50,025,050 "	70,615,553 "	20,590,553 "	"
XXIV	XXX	Openbare Schuld	88,654,103 "	122,222,151 "	33,568,048 (1)	"
XXV	XXXI	Onwaard en Terugbetalingen	2,350,000 "	2,900,000 "	2,655,000 "	"
XXVI	XXXII	Souvereiniteitsuitgaven	48,769,050 "	66,457,417 "	17,688,067 "	"
TOTAAL . . . fr.			406,963,114 41	521,241,955 "	120,216,651 63	5,937,811 04
			VERMEERDERINGEN . fr.		114,278,840 59	

(1) *Openbare Schuld* : De vermeerdering van 33,568,048 frank voor 1928, bestaat slechts in schijn, aanvullende kredieten tot een bedrag van 39 miljoen ongeveer zullen door de rekenwet voor 1927 moeten verleend worden.

De in 1928 voorziene kredieten kunnen worden verdeeld als volgt :

1 ^o Maatschappelijke en menschevende werken.	fr.	98,122,482	hetzij	18.82 t. h.
2 ^o Uitgaven voor algemeen beheer, deze der Landmacht erbij begrepen. . . .		221,325,178	id.	42.46 t. h.
3 ^o Uitgaven van economische orde		79,372,144	id.	15.27 t. h.
4 ^o Verplichtende lasten der Openbare Schuld.		122,222,151	id.	23.45 t. h.
TOTAAL.	fr.	521,241,955	id.	100 t. h.

De belangrijke tot de werken voor volksgezondheid en voor de zedelijke en stoffelijke opbeuring der bevolking belegde kredieten moeten bij de aanhoudende financiële krachtinspanning gebracht worden welke in de zelfde richting wordt nagestreefd en welke hare uiting vindt in de Buitengewone Begrootingen der Kolonie.

HET VOORRECHT DER BANK VAN BELGISCH-CONGO OM BANKBRIEFJES UIT TE GEVEN

Het Beheer der Kolonie hernieuwde het voorrecht der Bank van Belgisch-Congo om bankbriefjes uit te geven. Het decreet van 14 November 1927 keurde de overeenkomst goed welke te dien einde werd gesloten en wier bijzonderste karakteristieken de volgende zijn :

Het in omloop brengen der briefjes van de Bank werd uitgebreid tot de Ruanda-Urundigebieden, en de eenheid in den omloop der biljetten werd, zonder onderscheid van uitgiftecentrum, verwezenlijkt.

De gedwongen koers der biljetten van de Bank van Belgisch-Congo werd, reeds bij het begin van den oorlog, in de Kolonie opgelegd.

De nieuwe overeenkomst bepaalt de voorwaarden van de terugbetaling, op zicht, der biljetten; deze voorwaarden stemmen overeen met deze welke de Belgische wet aan de Nationale Bank van België voorschrijft.

De Bank is gehouden, in ruiling der biljetten, naar hare keus, hetzij in de Kolonie wettig in koers zijnde munten, in de mate dat zij vrijmakende kracht hebben, hetzij goud, hetzij nog, checks op door den Minister van Koloniën aanvaarde plaatsen te leveren.

Daarentegen levert de Bank van Belgisch-Congo, te Brussel, goud, remisen op de Kolonie tegen hare eigene biljetten evenals tegen geldstortingen in Belgische of vreemde munt.

De nieuwe gelijkwaarde, in goud, van de Congoleeschen frank, is vastgesteld op 0,0418,422 gram fijn goud, hetgeen het vijfde deel uitmaakt van de hoeveelheid goud van den belga.

De Congoleesche frank heeft dus eene vaste waarde, met gouden standaard en blijft solidair met den Belgischen frank.

De nieuwe overeenkomst verzekert de liquiditeit der Bank van Belgisch-Congo door eene beperking der verhandelingen, tegen wagingen gevrijwaard, welke zij het recht heeft uit te voeren, en door het instellen van eene bijzondere dekking voor het bedrag der in omloop zijnde biljetten en der andere verbintenissen op zicht.

De terugbetaling der biljetten is gewaarborgd door eene dekking bedragende 40 t. h. van het bedrag van het in omloop zijnde geld, door een in-kas samengesteld uit waarde met dewelke deze terugbetaling kan worden gedaan; het moet bestaan uit goud, tot een beloop van, ten minste, 20 t. h. van den omloop, het overschot zijnde samengesteld uit goud-devisen.

De overeenkomst regelt eveneens het maximum-bedrag der schuldvorderingen van allen aard welke de Bank, hetzij tegen de Kolonie, hetzij tegen het Moederland mag bezitten, zoodat deze voorschotten nooit eenen doorslaanden invloed kunnen hebben op de dekking van de verplichtingen der Bank.

De Kolonie blijft steeds deelhebben, tot een beloop van 50 t. h. in de winsten der Bank van Belgisch-Congo, na toekenning van het dividend van 6 t. h. aan het maatschappelijk kapitaal.

Het voorrecht van uitgifte is tot op 30 Juni 1952 verlengd.

Het toezicht over de verrichtingen der Bank wordt verzekerd door eenen, zooals de voorzitter van den Beheerraad, door den Koning benoemden commissaris.

Buitendien heeft de Kolonie het recht bijzondere commissarissen te benoemen voor het toezicht over de verrichting en van den kassier.

Eene nieuwe overeenkomst werd eveneens met de Bank gesloten ten einde deze te belasten met den dienst van den kassier van de Kolonie en van Ruanda-Urundi.

De omloop der bankbriefjes in Belgisch-Congo wordt geraamd op ongeveer 110 miljoen frank. Deze omloop kon tot dit matig bedrag worden beperkt dank zij de politiek door de Bank verwezenlijkt in overeenstemming met de Regeering. Deze politiek bestaat in het veeleelvoudigen der vereffeningen op rekening evenals in het aanvaarden, in de Staatskassen, van de door de Bank van Belgisch-Congo voor provisie geviseerde checks.

DE MUNTSTABILISATIE

De Memorie van Toelichting der koloniale Begrooting voor 1926, eindigde met eenen wensch : de stabilisatie van onze munt te zien verwezenlijken, wat voor gevolg zou hebben de volle uitbreiding der Kolonie van alle stremming te ontdoen.

Hebben de te dien einde in België getroffen maatregelen op de Kolonie de verhoopte weldoende uitslagen gehad?

Van nu af aan kan men vaststellen dat het bijzonderste voordeel, dat de stabilisatie met zich moest brengen, bereikt is : de Kolonie beschikt over eene gezonde munt welke het vertrouwen heeft verworven van de particulieren en welke dus kan worden gebezigd in de handelsverrichtingen die moeten geschieden zonder vrees voor onvoorziene sprongen in de waarde van munt of wisselkoers.

De sedert de stabilisatie geboekte uitslagen doen uitschijnen dat de algemeene handel der Kolonie in vordering is. Al is het waar dat de wedden der blanken, de loonen der negers en de vervoertarieven maar aldoor hebben gestegen, toch moet men merken dat dit niet anders kon, aangezien de voorwaarden in dewelke de stabilisatie werd verwezenlijkt. Haar weldoende invloed bestond hierin dat zij het mogelijk maakte dat dit stijgen niet op ongebonden wijze, maar bij overhandse trappen werd verkregen. Dit regelen van het stijgen liet toe dat de uit de Kolonie uitgevoerde voortbrengselen, welke uitsluitend uit

grondstoffen bestaan die op de internationale markten worden verhandeld, geleverd werden aan prijzen welke konden mededingen met die van de andere voortbrengende landen.

De verhooging van de dagloonen der inlanders en de voor de oogstopbrengsten en het plukken betaalde hoogere prijzen hebben het aankoopvermogen der inlanders vermeerderd en aldus bijgedragen tot het onderhouden van den invoerhandel van Belgisch-Congo.

Het is, anderzijds, opbeurend vast te stellen dat, indien de Staatsuitgaven, zooals die van al de koloniale ondernemingen, eene gestadige vermeerdering hebben ondergaan welke op de Begrooting der Uitgaven terugwerkt, de ontvangsten integendeel eene parallele vermeerdering vertoonen, deze heraanpassing der Begrooting op de nieuwe prijzen geschiedde zeer gemakkelijk en zonder verbreking van het evenwicht der Begrooting welke met een licht boni sluit.

Het Beheer zal er trouwens op waken dat deze Begrootingstoestand met de feiten overeenstemme.

Iedereen weet, dat de Kolonie voor de uitvoering der groote werken, namelijk der spoorwegen, tot aanzienlijke kapitaalbeleggingen gehouden is.

Een der gelukkigste gevolgen van de stabilisatie, en dat van nu af aan in de U voorgelegde Begrooting uitschijnt, was hieraan een overvloedig en goedkoop krediet te verzekeren. Terwijl, vóór de stabilisatie, de Kolonie moeilijkheden ondervond om hare Schatkistbons te hernieuwen, hebben, sedert de tussenkomst van dezen maatregel, de kapitalen zich bij haar in groot getal aangeboden.

Het interest-bedrag der koloniale Schatkistbons is snel van 8.20 t. h. 's jaars op 4.5 t. h. gedaald.

Daar de Staatsrenten sedert de stabilisatie eene aanzienlijke verhooging hebben gekend, heeft de Kolonie bijna de algeheelheid harer vlottende schuld in leening op verre vervalddag kunnen consolideeren.

De consolidatie-leening met de Belgische Spaarkas draagt op 150 miljoen frank, zij is toegestaan voor eenen duur van 75 jaar, aflosbaar in 70 jaar.

De type is van 6 t. h. afgestaan aan 96.25 t. h., doende de leening uitkomen op een werkelijk bedrag van 6.23 t. h.

De uitslagen der aangenomen hervorming, zoo onder munt en economisch als onder financieel oogpunt, hebben dus beantwoord aan de op het oogenblik van de aanneming dezer maatregelen te gemoet geziene verwachtingen.

Geen twijfel of het Koloniaal Beheer zal door op het evenwicht der Begrooting en op den kolonialen handel te waken, door in de transacties al de wenschelijke voorzichtigheid aan den dag te leggen, er in slagen de verworven voorloopige gelukkige uitslagen te bevestigen.

Er dient eindelijk nadruk gelegd op het feit dat de Kolonie wier muntstelsel solidair werd behouden met dit van het Moederland, machtig bijdroeg tot het welgelukken van het stabilisatie-plan van den Belgischen frank door de massa zijner aanbrengsten aan grondstoffen tot bevoorrading van den uitvoerhandel.

DE GELDELIJKE TOESTAND DER KOLONIE

De geldelijke stabilisatie heeft het evenwicht der Begrooting niet in gevaar gebracht : zijn de uitgaven sterk gestegen, de ontvangsten groeiden ook in even belangrijke mate aan.

Het vestigen van dit evenwicht is verwezenlijkt, al worden de maatschap-

pelijke werken door de Kolonie ruim bedeeeld en de onderhoudskosten der Landmacht alsmede de last van den interest der zeer belangrijke in de groote nog geene rechtstreeksche winst opbrengende ondernemingen der Kolonie belegde kapitalen door haar gedragen.

De inzage van de balans der Kolonie laat overigens de vaststelling toe dat de raming van haar portefeuille alleen ruimschoots Congo's schuld te boven gaat.

De geldelijke toestand der Kolonie is dus uiterst gezond en haar krediet is uitmuntend.

De Eerste Minister, Minister van Koloniën,

HENRI JASPAR.

**Begrooting der Gewone Ontvangsten en Uitgaven van het Onderalgemeen
bewind Ruanda-Urundi voor het dienstjaar 1928.**

MEMORIE VAN TOELICHTING

MIJNE HEEREN,

Ingevolge de door de onder mandaat staande gebieden telkenjare genomen ontwikkeling, dienden meestal de administratieve indeelingen van het plaatselijk Beheer uitgebreid, ja zelfs gesplitst. Zoo is het namelijk dat de uitgaven van de Diensten der Gronden, van Justitie, van Nijverheid en Handel onderscheidenlijk het voorwerp uitmaakten van nieuwe artikelen op de Begrooting.

Zoo de gewone uitgaven het cijfer van 20,065,000 frank bereiken, dan zal ook het bedrag der belastingen, rechten, taksen en verschuldigde sommen een gelijkwaardig cijfer bereiken. De Begrooting is dus in evenwicht.

Hieronderstaande tabel geeft de vergelijking der voor 1928 gevraagde en voor 1927 verleende kredieten aan. Er dient echter vermeld dat bijkomende kredieten ten algeheele bedrage van 5,889,742 frank zullen worden aangevraagd om de gewone uitgaven voor het dienstjaar 1927 te dekken. Deze kredietaanvulsels werden voornamelijk te weeg gebracht door de vermeerdering van de barema's der wedden van het koloniaal personeel en door het toenemen der vergoedingen voor levensduurte en der familievergoedingen.

AANDUIDING DER DIENSTEN.	Kredieten voor 1927 toegekend of aangevraagd.	Voor 1928 gevraagde kredieten.	Verhoo- ging.	Verminder- ing.
Midden beheer.	119,000	70,000	»	49,000
Plaatselijk beheer.	988,000	769,000	»	219,000
Onderwijs	933,400	828,000	»	107,400
Toelagen aan de Zendingen.	300,000	550,000	250,000	»
Openbare Weldadigheid	125,000	125,000	»	»
Dienst der Douanen en der Basissen	977,800	904,000	»	73,000
Posterijen en Telegrafen	452,800	570,800	124,000	»
Geldwezen en Thesaurie	1,709,892	1,961,900	252,008	
Gewestdienst	4,492,000	4,827,000	335,000	
Politie en Gevangenenissen.	389,000	635,000	246,000	
Landbouw en veeteeltstandplaatsen	554,000	878,000	324,000	
Veeartsenijlaboratorium	245,700	242,000	»	3,700
Veeartsenijdienst	378,900	426,000	47,100	
Dienst van Openbare Werken	1,900,000	1,964,000	64,000	
Dienst der Hygiëne	2,388,500	2,573,000	184,500	
Landmacht	1,520,000	1,746,000	226,000	
Dienst van Justitie.		185,500	185,500	
Dienst der Gronden		203,500	203,500	
Dienst van Nijverheid en Handel		100,300	100,300	
Uitwijkingsfonds der inlanders	1,000,000	500,000		500,000
TOTALEN. fr.	18,475,192	20,065,000	2,541,908	952,100
VERMEERDERING. . . .			1,589,808 frank.	

De vermeerdering der kredieten van het dienstjaar 1928 op het bedrag der voor 1927 toegekende of aangevraagde kredieten bedraagt 1,589,808 frank.

In deze laatste som is het aanvulsel begrepen dat noodig is om het hoofd te bieden aan den interest en de uitdelging der nieuwe door het Belgisch Beheer voor de buitengewone werken van Ruanda-Urundi voor 1927 verleende leeningen alsmede om het deficit der Gewone Begrooting voor 1926 te dekken.

Anderzijds werden de taks op de uitwijking der inlanders waarvan de opbrengst voor 1927 op 1 millioen frank werd geraamd alsmede de overeenstemmende uitgave, overschat.

Het ten uitvoer leggen in 1927 der schikkingen van het decreet van 19 Juli 1926, laat van nu af aan toe deze ontvangst welke 500,000 frank niet zal te boven gaan, meer benaderend te bepalen.

De Gewestdienst en de Politie, de Dienst der Hygiëne en de Landmacht komen voor een aanzienlijk deel bij de aanvullende uitgaven in aanmerking, deze diensten moeten noodzakelijkerwijze de uitbreidingsbeweging onzer bezetting volgen.

De Eerste Minister, Minister van Koloniën,

HENRI JASPAR.

BIJZONDERE BESCHOUWINGEN BETREKKELIJK DE BEGROOTING VAN BELGISCH-CONGO

Europeesch personeel

De met het Europeesch personeel verband houdende uitgaven namen, over het algemeen, aanzienlijk toe, niet alleen om wille van het vermeerderen van bedoeld personeel, maar tevens ter oorzaak van de toeneming van diens wedde, van de vermeerdering der vervoerkosten en van den steeds klimmenden last der pensioenen.

De noodzakelijkheid der vermeerdering van het personeel is het onvermijdelijk gevolg van den vooruitgang der Kolonie en voornamelijk van de economische ontwikkeling, welke met een vlugge toeneming der Europeesche bevolking verband houdt ⁽¹⁾. De Regeeringsdiensten moeten allengs met uitgebreider, veelvuldiger en nauwkeuriger beheers-, politie- en controleverplichtingen afrekenen.

Behalve voor wat sommige technische bedieningen, en hoofdzakelijk den geneeskundigen dienst betreft, is de aanwerving van het personeel uiterst gemakkelijk geworden : de koloniale loopbanen oefenen, inderdaad, op onze moderne jeugd eenen zoo machtigen invloed uit, dat er overvloed aan kandidaten bestaat, hetgeen dan ook voor gelukkig gevolg heeft, dat eene strengere keus kan gedaan worden.

Een der bijzonderste doeleinden onzer politieke actie bestaat in het versterken van de werkelijke aanwezigheid onzer beambten in al de deelen der Kolonie.

Velerlei redenen maakten het soms onmogelijk, met alle gewenschte gestrengheid aan deze behoefte het hoofd te bieden.

Het Begrootingsontwerp voor 1928 geeft uiting van den wil het gewestelijk personeel degelijk in te richten, dezès organieke getalsterkte werd aanzienlijk vermeerderd; zij zal het zelfs mogelijk maken eene reserve te stichten en aldus te voorzien in de leemten welke uit de afwezigheden en het afreizen ontstaan.

De getalsterkte van den gewestelijken dienst zal, voorzeker, in de toekomst moeten worden verhoogd; men zal er echter naar streven deze toeneming te beperken, door middelen aan te wenden om van het personeel eene betere rendeeing te verkrijgen; hiertoe zullen namelijk bijdragen : het vermeerderen der verbindingswegen en de snelheid van het vervoer, het verwerven, op politiek terrein, van eene breedere en vruchtbaardere medewerking der inlandsche overheid, alsmede een ruimer benuttigen (deze strekking al de diensten behelzende) van inlanders in de ondergeschikte beheersambten.

* . *

Zoo het getal van de inlandsche manschappen der Landmacht op het vroeger organiek cijfer behouden bleef, toch hebben wijzigingen welke aan de inrichting der koloniale troepen werden gebracht, er toe geleid eene vermeerdering van het Europeesch personeel te voorzien.

⁽¹⁾ De Europeesche bevolking die, op 1 Januari 1926, 15,242 bedroeg, is, op 1 Januari 1927, tot 18,169 geklommen.

Deze toeneming heeft enkel betrekking op het getal onderofficieren, wyl dit der officieren daarentegen in eene zekere mate verminderd werd.

De vermeerdering van het ondergeschikt kader wordt gestaafd door het stichten van eene brigade van kaartenteekenaars en tevens door dit van een kader van onderofficieren-ziekenverplegers die geroepen zijn in de belangrijke kampen den gezondheidsdienst te verzekeren; deze vermeerdering wordt eveneens gestaafd door de uitbreiding van de afdelingen voor auto-vervoer, dienst van algemeen belang, door de vermeerdering van het gespecialiseerd personeel van de eenheden der Spoorwegen en der fietscompagnies (paswerkers-werktuigkundigen).

. * .

Ten aanzien der gestadige toeneming van de levensduurte in Congo, werd aan het personeel van Afrika een, op 1 Juli 1926 aanvangnemend nieuw barema, steunend op de wedden van 1914, vermenigvuldigd door een tussehen 3 en 3,46 schommelend coëfficiënt verleend.

Het werd rechtmatig geoordeeld, verbetering te brengen aan dit verschil in behandeling, welke nadeel berokkende aan de ambtenaren van gemiddelden of hooger rang, met name die welke door de belangrijkheid hunner ambten, de zwaarste verantwoordelijkheden op zich nemen.

Een Koninklijk besluit heeft, diensvolgens, te rekenen van 1 Juli 1927, de wedden van al de ambtenaren en beambten verhoogd, op grondslag der wedden van 1914, eenvormig vermenigvuldigd door het coëfficiënt 3,46.

Bij deze wedden, behooren eveneens vergoedingen voor levensduurte, en familie- en verblijfsvergoedingen.

. * .

De stabilisatie van den Belgischen frank zal eene wederaanpassing van de wedden der moederlandsche ambtenaren en bedienden voor gevolg hebben.

Deze perequatie zal natuurlijk haren terugslag moeten hebben op de wedden van het koloniaal personeel en zal tot eene vermeerdering der budgetaire lasten voor 1928 aanleiding geven.

Edoch, dit nieuw barema komt slechts zooeven te worden bepaald; het was diensvolgens, niet mogelijk er, bij het opstellen van de begrooting voor dit dienstjaar, rekening mede te houden.

Ik zal, in voorkomend geval, aan de Wetgevende Kamers eene vraag tot bijkomende kredieten voorleggen teneinde aan deze wederaanpassing het hoofd te bieden.

. * .

Voor wat den dienst der burgerlijke en koloniale pensioenen betreft, behelst het voor 1928 voorgesteld krediet eene vermeerdering van 300,000 frank, met betrekking tot de voor 1927 verleende kredieten. Deze laatste moesten in den loop van het dienstjaar verhoogd worden, teneinde de Regeering toe te laten, het hoofd te bieden aan de lastenvermeerdering door de pensioensverhooging ontstaan welke het gevolg was van de perequatie en van de verhooging der levensvoorwaarden in België, evenals van de betaling der perequatieachterstallen der burgerlijke en koloniale pensioenen van het oud stelsel. De uitgaven voor 1928 zullen, bovendien, getroffen worden door de perequatie der pensioenen van het nieuw stelsel en door de betaling van de achterstallen welke uit deze perequatie zullen ontstaan.

Ten einde hieraan meer duidelijkheid bij te zetten, werden de verschillende rubrieken welke betrekking hebben op de allerhande ten laste der Kolonie vallende pensioenen, in een enkel artikel vereenigd.

Geneeskundige dienst

Het Beheer der Kolonie gaf reeds menigmaal uiting van het belang dat het hechten wil aan de uitbreiding der hygiëne en der geneeskundige hulp; het is er ten zeerste van bewust dat het zich, op dit gebied, voor eenen onverzuimelijken plicht bevindt. Deze plicht wordt dan ook door het Beheer gewetensvol en edelmoedig vervuld.

Om naar behooren de aanzienlijkheid der aan dit werk bestede sommen te schatten, moet men zich de toeneming der aan den gezondheidsdienst gewijde buitengewone uitgaven, en tevens de telken jare, bij wege van de Gewone Begrooting aan dezen dienst bestede sommen, voorstellen.

Voor wat de eerste dezer uitgaven betreft, willen wij er even aan herinneren dat zij, sedert 1920, een totaal van ruim 40,000,000 frank bereiken.

Het opgemaakt programma zal, in de volle maat der mogelijkheden, steeds worden doorgedreven; het zal den voorrang op alle andere verplichtingen genieten.

Aangaande de op de Gewone Begrooting voorziene uitgaven, weze gezegd dat zij sedert enkele jaren gestadig toenemen; terwijl zij, in 1919, slechts 4 miljoen 065,930 frank beliepen, zullen zij, in 1927, een totaal van ruim 50,000,000 frank — met inbegrip der bijkomende kredieten welke waarschijnlijk zullen moeten aangevraagd worden — bereiken.

Op het Begrootingsontwerp voor 1928, is, voor den gezondheidsdienst, een totale som van 70,615,583 frank ingeschreven; dit beteekent eene vermeerdering van ongeveer 20,000,000 frank op voorgaand dienstjaar.

Deze stijging der uitgaven ontstaat, in niet geringe mate, uit de verhooging van de bezoldigingen van het geneeskundig personeel. Zij is echter, voor een ruim deel, toe te schrijven aan den aankoop van steeds grootere hoeveelheden geneesmiddelen en, inzonderheid, van deze welke den strijd tegen de endemische ziekten tot grondslag hebben. Zij is eindelijk het gevolg van het steeds klimmend getal der opnemingen in de hospitalen; dit brengt zeer hooge uitgaven teweeg; deze worden echter vergoed door een zekere terugbekoming op de Begrooting der Middelen.

Er kan ook met nut nadruk worden gelegd op het feit dat, tegelijk met de groote poging welke de Kolonie aanwendt om haren gezondheidsdienst en dezen van den geneeskundigen bijstand uit te breiden, sommige privaatorganismen aan dit zelfde doel zeer aanzienlijke sommen besteden (ruim 27 miljoen frank, voor het jaar 1926).

* * *

De ontwikkeling van den gezondheidsdienst en de uitbreiding van diens actie, blijven ondergeschikt aan de versterking van het kader der geneesheeren. Men kan, te dien opzichte, een bewijs van de verbetering zien in het toenemend getal der Belgische geneesheeren die de leergangen van de School voor Tropische geneeskunde volgen. Men moet echter doen uitschijnen — en het dan ook eens te meer betreuren — dat de organieke getalsterkte van 132 geneesheeren, welke

op de Begrooting van 1927 voorzien werd, op verre na niet bereikt werd in den loop van dit jaar : er ontbreken 30 eenheden.

En nochtans, de stoffelijke voorwaarden der geneesheeren werden veel aantrekkelijker gemaakt; deze voorwaarden welke, in 1926, dank zij twee baremas-verhoogingen, reeds verbeterd werden, komen andermaal verbeterd te worden.

De lastbewilligen der geneesheeren, dit wel zeggen de vergoedingen welke verleend worden aan deze die, luidens het reglement, niet geoorloofd zijn hunne zorgen tegen betaling aan particulieren toe te dienen, vergoedingen welke vroeger slechts van 3,000 tot 6,000 frank beliepen, gaan nu trapsgewijze van 3,000 tot 55,000 frank.

Eene jaarlijksche vergoeding van 10,000 frank wordt, daarentegen, toegekend aan de geneesheeren die aan de prophylactische zendingen (slaapziekte en andere) gehecht zijn.

Men mag verhoplen dat, dank zij deze weddeverhoogingen, eenerzijds, het feit dat onze hoogescholel opnieuw in volle werking zijn, anderzijds, de crisis aan geneesheeren waaraan de Kolonie lijdt, binnen afzienbaren tijd, zal worden opgelost.

De Regeering denkt dan ook te mogen rekenen op den steun van den Hoogeren Raad voor Koloniale Hygiëne, Raad die vertegenwoordigers van al de Faculteiten voor Geneeskunde des Lands bevat.

Dit College — dat bij Koninklijk besluit van 23 April 1927 ingesteld werd — heeft tot zending de verschillende verrichtingen van geneeskundigen aard welke in de Kolonie geschieden, te ordenen en te richten volgens nauwkeurig bepaalde gegevens welke met een maximum wetenschappelijke waarborgen werden vastgesteld.

Toch biedt de aanwerving der geneeskundige helpers en der gezondheids-beambten — deze zoo kostbare medewerkers der geneesheeren — hoegenaamd geene moeilijkheden.

Op eene organieke getalsterkte van 99 eenheden (Begrooting van 1927) zijn thans 80 dezer beambten in dienst; de Begrooting van 1928 voorziet 106 geneeskundige helpers en beambten.

Er werden vijf scholen voor ziekenverplegers, met hogere afdeeling, welke het vormen van *inlandsche geneeskundige helpers* tot voorwerp hebben, gesticht.

Daarenboven hebben sommige groote werkgevers, alsmede de zending van Kisantu scholen, welke hetzelfde doel nastreven, ingericht.

Het aan de geneeskundige helpers verstrekt onderricht moet hun toelaten zich van den microscoop te bedienen, de trypanosomiase en de melaatsheid op te sporen, de gewone aandoeningen : de wormziekten, de syphilis en de pian, te behandelen.

Uit de school van Elisabethville — de eerstgestichte — kwamen in den loop van het afgelopen jaar, de eerste gediplomeerde geneeskundige helpers, zijnde een twaalfstal.

Voor wat het getal der in den dienst van het Beheer zijnde inlandsche zieken-verpleegsters betreft, dit bedraagt, volgens de laatste statistieken, het cijfer 240: een bijna gelijk getal dezer helpsters is in dienst bij privaatorganismen of bij evangelisatiewerken.

Van eenen anderen kant, werden *vijf scholen voor inlandsche vroedvrouwen* in verschillende centra der Kolonie tot stand gebracht; deze scholen worden door gediplomeerde vroedvrouwen bestuurd, en geven uitstekende uitslagen.

Ten slotte, werd er met zekeren bijval begonnen met het gebruiken, in de hospitalen van Elisabethville, van de diensten der inlandsche ziekenverpleegsters.

De bedrijvigheid van den geneeskundigen dienst strekt zich op gevoelige wijze uit, ondanks het gebrek aan geneesheeren; zij wordt trouwens in zekere mate gunstig beïnvloed door de ontwikkeling der verkeersmiddelen.

De pogingen van den geneeskundigen dienst worden door volgende cijfers in het licht gesteld :

Uit de geneeskundige statistieken over het jaar 1926 blijkt dat het getal der in de hospitalen van het Beheer verzorgde inlanders 273,161 beliep.

Bij dit cijfer, dienen die inlanders gevoegd welke behandeld werden door de privaatorganismen, door de godsdienstige zendingen alsmede door de landelijke dispensaria; deze verschillende instellingen hebben 298,795 zieken behandeld. Zijnde, aldus, ruim een half millioen behandelde inlanders.

In den loop van het jaar 1927 heeft men, daarenboven ruim 400,000 inentingen en wederinentingen verricht.

De *trypanosomiose*, deze groote geesel van het negerras, werd op ongenueen krachtdadige wijze bestreden.

Ruim 2 millioen inlanders werden in 1926 onderzocht: 25,000 nieuwe gevallen werden opgespoord en 50,000 oude zieken werden behandeld. Over het geheel, werden 128,512 inlanders aan kuren onderworpen (in 1925, waren deze cijfers, onderscheidenlijk : 1,500,000 onderzoeken, en 95,000 behandelingen).

De verhouding der genezingen vertoont eene waarlijk aanmoedigende stijging : het percentage dat in 1925 slechts 14,30 bedroeg, bereikte, in 1926, 55 t. h.

Deze verbetering is te danken, eenerzijds aan het stelsel der behandeling van den inboorling in zijn dorp, en, anderzijds, aan eene dieper inslaande therapentie welke is gesteund op het toepassen van nieuwe geneesmiddelen : de Bayer 205 en de Tryparsamide.

Voor wat de Europeanen betreft, werd in 1926 geen enkel overlijden vastgesteld dat aan anibische persloop is toe te schrijven; met de nieuwe producten (Emetine en bijzonder Yatren of Chardijl) geneest de ziekte altijd, zoo zij in haren aanvang wordt bestreden.

Dank zij de algemeen verbetering van het dagelijks rantsoen levensmiddelen der werklieden, verdwijnen allengs de door gebrek ontstane ziekten, namelijk de beriberi.

Op oogpunt van tuberculose, bewijzen de statistieken dat voor de Europeanen de toestand aan de beterhand is; deze verbetering kan worden toegeschreven aan de bijzondere in de Kolonie in voege zijnde wetgeving.

Het is zonder twijfel dat, voor wat de negers betreft, inheemsche en onafhankelijke brandpunten zijn ontstaan.

Om de tuberculose bij den inboorling te bestrijden, werd te Leopoldville een sanatorium ingericht; in deze plaats, evenals te Boma, werden proeven gedaan met de entstof B.C.G., als voorbehoedmiddel aan de zuigelingen toegediend.

Het getal der belangrijke heilkundige tussenkomsten in onze hospitalen gedaan, stijgt van jaar tot jaar (meer dan 2,300 in 1926).

Het cijfer der kraambedden in de Moederhuizen stijgt eveneens.

Het getal der inlandsche vrouwen die er binnenkomen, hetzij om in de kraam te komen, hetzij om zich te laten verzorgen voor gynecologische ziekten, bewijst dat deze instellingen eene goede faam hebben.

Inlandsche belasting

Het bedrag der voor het jaar 1928 vastgestelde inlandsche belasting staat over het algemeen, veel hooger dan dit voor het jaar 1927 bepaald. Dit bedrag schommelt tussehen fr. 5.60 en fr. 6.45 per jaar en de algeheele opbrengst der inlandsche belasting wordt geschat op 58,403,790 frank hetzij eene vermeerdering van 13 millioen frank op de voorzieningen betrekkelijk het jaar 1927 en van 18 millioen frank op deze in 1926 verwezenlijkt.

Vaak werd beweerd dat de fiscale belasting der inboorlingen onvoldoende is en niet aangepast aan de hedendaagsche waarde der zaken.

Het vaststellen van het bedrag der inlandsche belasting is eene kiesche taak welke, ieder jaar, het voorwerp uitmaakt van eene grondige studie van wege de plaatselijke overheden.

Bij het vaststellen van dit bedrag, bekommeren deze overheden zich steeds om aan de belasting een gematigd karakter te behouden, eerst en vooral uit billijkheidszin en vervolgens, omdat de aan eene nietige belasting onderworpen inboorlingen, veel gemakkelijker deze verplichting aannemen en dat alzoo de meer algemeene inning dikwerf grootere sommen opbrengt dan deze welke eene zwaardere belasting zou leveren.

Met deze essentiële opvatting als grondslag, beijveren nochtans de gewestelijke overheden zich om, op redematige wijze, het bedrag der belasting aan te passen bij het belastingsvermogen der massa van de middelmatige inboorlingen evenals bij de economische uitbreiding der streek. Deze doenwijze is, natuurlijk, wat empirisch, want zij loopt het gevaar en de betrekkelijk rijke belastingsplichtigen niet genoeg te belasten en deze te zwaar te belasten wier inkomsten beneden de middelmaat zijn.

Dit arbitraire gaat gepaard met de rudimentaire hoofdelijke belasting welke, des niettegenstaande, voor nieuwe koloniën toch zoo aanprijzenswaardig is, wegens haar eenvoudig en praktisch karakter.

Om in de onrechtvaardige gevolgen te verhelpen welke deze methode met zich zou kunnen sleepen voor enkele klassen van inboorlingen, werd goed bevonden eene verzachting te voorzien.

Te dien einde kent een over kort genomen decreet aan den Algemeen Gouverneur en bij afvaardiging, aan de Provincie-Gouverneurs, het recht toe om, ten voordeele der categorieën belastingsplichtigen wier inkomsten deze niet bereiken welke dienden om het bedrag der streek vast te stellen, een lager belastingscijfer te bepalen.

Voor wat betreft de vraag of, over het algemeen, het bedrag der inlandsche belasting overeenstemt met de huidige waarde der zaken, dit dient met veel omzichtigheid beoordeeld.

Men mag, namelijk, niet uit het oog verliezen dat de aankoop prijs der ingevoerde artikelen is gestegen in buitengewone verhoudingen welke sterker zijn dan deze welke het loon en de verkoopprijs der pluk- en teeltartikelen kenden.

Men mag als voor zeker houden dat, door den band, de loontrekkenden in de rechte mate zijn belast met hun vermogen uitgedrukt in de huidige waarde van onze munt. Men moet, bovendien, inzien dat alle verhoogen van het inlandsch belastingsbedrag gepaard gaat met een verhoogen der loonen en dat het, ten laatste, de werkgever is die de gevolgen van de verhoogen van dit beloop draagt.

De inkomsten welke de inboorlingen zich verschaffen door den verkoop der pluk- en teeltvoortbrengselen zijn, weliswaar, vermeerderd, maar het zoft mis zijn te gelooven dat de aankoopprijs aan de voortbrengers nauw in verband staat met den verkoopprijs op de Europeesche markten; hier komen de winsten der tusschenpersonen, de vervoer-, verzekerings- en andere kosten tusschen.

In een woord, het vraagstuk van het bedrag der inlandsche belasting is uiterst ingewikkeld, het kan slechts, bij geheele kennis van zaken, door de plaatselijke overheden worden beoordeeld en men mag op deze betrouwen opdat de belasting worde geëischt met wijze progressiviteit.

Wat er ook van zij, het Beheer gaf er zich rekenschap van dat, bij de economische ontwikkeling welke zich in zekere deelen der Kolonie zoo ras veropenbaart, het oogenblik gekomen is het beperkt toepassen te beproeven van eene nieuwe formule welke zich beter aanpast bij het belastingsvermogen van zekere categorieën inboorlingen. Het bestudeert dus de mogelijkheid in het belastingstelsel op de inkomsten schikkingen in te lasschen welke aan dit laatste de inboorlingen onderwerpen die, aangezien hunne inkomsten, onvoldoend zouden belast zijn, op den grondslag der tegenwoordige belasting.

Zendingen en onderwijs

Het begrootingsontwerp voor 1928 verwezenlijkt de overdracht, bij het hoofdstuk « Openbaar Onderwijs », van een deel der kredieten « Eerediensten en Zendingen » welke tot hiertoe werden gebruikt om aan het stichten van nieuwe vrije scholen subsidiën te verschaffen.

Deze overdracht vertolkt de inzichten van het Beheer dat aan de zendingen subsidiën wil toekennen, in allereerste plaats wegens hunne bedrijvigheid op schoolgebied.

De Zendingen gingen steeds voort met hunne bedrijvigheid te verspreiden in de verscheidene gebieden : evangelisatie, hygiëne, werken van maatschappelijk belang en bijzonderlijk het onderwijs.

De voor het *vrij onderwijs* voorgestelde kredieten geven de cijfers weer welke moeten worden ingeschreven in 1927, dienstjaar gedurende hetwelk de rooster der toelagen voor het vrij onderwijs met 50 t. h. werd verhoogd.

Het inrichten van het vrij onderwijs ging de verwezenlijking in; de nationale zendingen passen op snelle wijze hunne scholen bij het nieuw stelsel aan : einde 1926 gaven 2,032 jongensscholen (94,930 leerlingen) en 132 meisjesscholen (13,451 kinderen) een onderwijs volgens het door het Beheer vastgesteld programma.

De voor de *officieele scholen* voorziene kredieten moesten worden verhoogd wegens het duurder worden van het schoolgerief, van de uitgaven welke het onderhoud der interne leerlingen eischt, het verhoogen der vergoeding voor levensduurte aan het onderwijzend personeel en aan de toezieners toegekend.

De officieële scholen maken eveneens vorderingen, de schoolbevolking neemt toe, het volgen der lessen wordt zeer regelmatig, het studieprogramma wordt ontwikkeld.

In alle scholen beleeft men eene neiging tot het eenmaken der programma's en der methoden evenals eene meer bepaalde oriëntering naar het beroepsonderwijs.

Vanaf dit jaar fungeert het officieel toezicht dat geroepen is het officieel onderwijs te leiden en het vrij onderwijs te controleeren.

Bezorgd om aan de Europeesche kinderen het onderwijs te verzekeren, moedigde het Beheer, buiten de scholen die sedert jaren te Elisabethville werkzaam zijn, het inrichten aan van een lager onderwijs voor meisjes te Leopoldville. Montessorische secties voor Europeesche kinderen werden te Boma en te Leopoldville-West geopend. Door den band zal, overal waar het getal der jonge Europeanen het zal verrechtvaardigen, voor hun gebruik, ten minste een lager onderwijs worden ingericht.

Openbare werken

De in de Gewone Begrooting der Openbare Werken voorziene uitgaven, duiden eveneens eene merkelijke verhooging aan. Evenals deze der andere diensten, worden zij beïnvloed door eene vermeerdering van het personeel en door het verhoogen der wedden; maar zij worden het meest getroffen door het duurder worden der stoffen.

De Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp dat de Buitengewone Begrooting voor het jaar 1927 bevat, veropenbaart de groote belangrijkheid der werken van eerste instelling welke sedert 1921 in de Kolonie werden uitgevoerd en doet den omvang uitschijnen van de werken welke in eenen afzienbaren tijd zullen doorgezet of ingezet worden. Herinneren wij dat deze buitengewone werken uitgaven zullen vereischen welke, in ronde cijfers, op 1,500,000,000 frank worden geschat. Een groot deel van dit algeheel krediet zal worden opgeslorpt door werken voor spoorlijnen, havens, enz. wier uitvoering niet de rechtstreeksche tusschenkomst eischt van het personeel der Openbare Werken, of ook nog door gewichtige aankopen van materieel of toerusting, maar het blijft toch staan dat de lasten der gewone begrooting van de Openbare Werken automatisch stijgen wegens de uitbreiding van het programma der buitengewone werken, de uitzetting der vervoerwegen, het verveelvoudigen der administratieve gebouwen, enz.

Zoo komt het dat de uitvoering per taken van het beleid en van het toezicht door het personeel der Openbare Werken uitgevoerd en dat de lasten van het onderhoud welke tot de bevoegdheid van dezen dienst behooren, uitgaven met zich slepen welke op de Begrooting voor 1928, 15,500,000 frank zullen bereiken dan wanneer in 1921 deze zelfde uitgaven slechts 3,700,000 frank bedroegen.

Bij het schiften der voor de openbare werken gebruikte kredieten liet men zich voornamelijk leiden door de gedachte een passend onderhoud te verzekeren aan de talrijke banen of berijdbare wegen welke in de Kolonie werden aangelegd in den loop van deze laatste jaren, en eene redematige vergelding te verleenen aan de op dit oogpunt door de inboorlingen geleverde bijdrage.

Het bewijs van deze bezorgdheid komt eveneens te voorschijn in de bij artikel 108b van den Gewestdienst voorziene middelen, welke eene merkelijke verhooging toonen op deze der vorige jaren.

Hydrographische Dienst

Deze Dienst spreidt zijne werking uit volgens een algemeen programma van herinrichting dat in 1923 werd vastgesteld.

Voor het uitvoeren van dit programma werden, vanaf 1920 tot het jaar 1927,

bij wege van buitengewone middelen, sommen verleend wier algemeen bedrag 27,000,000 frank te boven gaat.

De middelen welke ter beschikking van het Plaatselijk Beheer werden gesteld of zullen gesteld worden, zullen het dit Beheer mogelijk maken aan den Hydrographischen Dienst de doeltreffendheid te geven welke hij tot hiertoe niet kon verwerven.

Buiten de brigade welke zich onledig houdt met de geulen der monding van den Congostroom, werden drie bijzondere brigades ingericht : twee voor den Boven-Stroom en eene voor den Kasai.

Het aanwerven van het personeel voor den Hydrographischen Dienst blijft steeds moeilijk; in de mate van de mogelijkheid, wordt dit personeel onder onze zee-officieren aangeworven.

De noodwendigheid deed zich evenwel gevoelen de studie van den Congo en van zijne toevloeiingen aan Waterstaats-ingenieurs toe te vertrouwen. Daar zulke specialisten in België niet worden gevormd, werden twee jonge ingenieurs der Bruggen en Wegen naar Parijs gezonden om de lezingen der « École d'Hydrographie de France » te volgen.

De voor 1928 voorziene gewone uitgaven van den Hydrographischen Dienst beloopten in 't geheel 10,271.523 frank, hetzij eene vermeerdering van over de twee en half miljoen op het dienstjaar 1927 en meer dan het dubbel der voor hetzelfde doel in 1926 aangewende kredieten.

Landbouw

Onze Kolonie die eene zeer spoedige nijverheidsontwikkeling kent, dank aan dewelke hare ingangstelling en hare toerusting konden worden verzekerd, heeft geene landbouwbedrijvigheid welke overeenstemt met hare uitgestrektheid en hare mogelijkheden.

Sedert enkelen tijd, bemerkt men gelukkiglijk in de Belgische koloniale wereld eene neiging om in de landbouwondernemingen een grooter belang te stellen.

Het Beheer houdt er aan op parallele en gelijktijdige wijze den *inheemschen landbouw* en den zoogenaamden *Europeeschen landbouw* te begunstigen; door dezen laatste wordt verstaan deze welke met de kapitalen der Europeanen en onder hun rechtstreeksch beleid geschiedt.

Deze beide bedrijvigheidsvormen kunnen en moeten gepaard gaan; één en ander zijn onmisbaar, elk van hen heeft trouwens zijn eigen met min of meer stiptheid afgebakend arbeidsveld.

De Europeesche landbouw is de aanvankelijke en voor eenigen tijd, hoofdzakelijke ontwikkelingsfactor van den kolonialen landbouw; benevens dezen en dank zij diens voorbeeld en ondervinding, zal op zijne beurt de inheemsche landbouw zich ontwikkelen, aanvangend met de levensmiddelencultuur of andere van betrekkelijk eenvoudige praktijk en door trapsgewijze zijn domein uit te breiden.

De toekomstmogelijkheden van den inheemschen landbouw zijn groot.

Om er zich rekenschap van te geven, is het genoeg het voorbeeld na te gaan van wat in de andere tropische en subtropische koloniën verwezenlijkt werd, toch blijft het staan dat de « Europeesche landbouw » met zijne wetenschap, zijne methode, zijne concentratie, zijne technische middelen, met een woord de

redematige intensieve teelt, zich een domein zal kunnen voorbehouden dat slechts in eenen niet afzienbaren tijd voor de inlanders zal toegankelijk zijn.

Tusschen de inheemsche en de Europeesche landbouwverrichtingen vindt eene methode plaats welke tevens eene bevrediging en eene overbrugging uitmaakt. Er bestaan inderdaad wijzen van samenwerking welke in de Kolonie reeds onder den vorm van drie-partijdig verdrag of pacht worden toegepast.

Uit dit begrip zal misschien de formule der toekomst ontstaan.

Merken wij echter op dat de enkele gedane proefnemingen niet volkomen afdoend zijn. De inlanders dienen opgeleid en de beste toepassingsmodaliteiten zijn nog niet gevonden.

*
* *

De koffie-, elaeispalmboom- en caoutchoucteelten vermenigvuldigen zich, de cacao-teelt welke een wjl verwaarloosd werd, trekt voordeel uit de gunstige prijzen welke deze waar bereikt; de suikernijverheid treedt in werking in Beneden-Congo; ontwerpen beoogende de loeistofgevende planten en den kapokboom zijn op goeden voet.

De groote mijvennootschappen welke voor de voeding van hun inlandsch personeel ingenomen zijn, houden zich bezig met de uitbreiding aangaande de toekomst van zekere beplantingen, stellen zij belang, rechtstreeks of door filialen, in de teelt van zekere uitvoerproducten.

Anderzijds met het oog op het bekomen van sterke hoeveelheden olie welke voor nieuwe behandelingen bij het bewerken van het kopererts worden vereischt, komt de « Union Minière du Haut-Katanga » zoeven het in staat stellen van palmbosschen en het planten van elaeis-palmboomen te ondernemen.

De fokkerijen van Katanga nemen toe in getal en belangrijkheid; zij tellen tegenwoordig over de 25,000 stuks vee; de invoer van nieuwe kudden wordt beoogd. De Regeering moet het als eenen plicht aanzien op bijzondere wijze de veekweekondernemingen te begunstigen wier ontwikkeling zal toelaten aan de inlandsche arbeiders en aan de bevolkingen over 't algemeen, de vleeschvoeding te verzekeren welke hun maar al te dikwijls ontbreekt.

*
* *

Wat den inlandschen landbouw betreft, kan men, buiten de snelle uitbreiding der levensmiddelen-culturen, eene zeer bevredigende ontwikkeling vaststellen van de katoensteelt welke denkelijk, in 1927 eenen algeheelen oogst van 15 tot 16,000 ton zal geven.

*
* *

De uitbreiding der teelten en fokkerijen en de door de bijzondere ondernemingen aan hunne wijzen van exploitatie toegebrachte verbeteringen vereischen eenen overeenstemmenden vooruitgang in de inrichting van de landbouwdiensten der Kolonie.

Het landbouwpersoneel diende versterkt; het getal der landbouwkundigen, dat 30 bedroeg in 1927, werd in de begrootingsvoorzieningen voor 1928, op 44 eenheden gebracht.

De aanwerving der gediplomeerde *landbouw-ingenieurs* geschiedt hoe langer hoe gemakkelijker, dank zij de koloniale landbouwstudiën welke in het

programma der Staats-landbouwgestichten van Gemblours en van Gent werden ingevoerd en welke ook door het Landbouw-Instituut van Leuven werden aangenomen.

De sedert 1925 aangeworven *landbouw-beambten* dragen gelukkiglijk bij tot de propaganda met het oog op de uitbreiding van den inheemschen landbouw. Deze beambten zijn meestal practizeerende landbouwers of landbouwwerklieden; zij worden ter beschikking der gewestelijke ambtenaren gesteld om de fokkerijen en teelten te bezoeken, aan de inlanders aanduidingen te geven over de goede uitvoering der teelten, om zaden voor nieuwe beplantingen uit te deelen, enz.

Sommige dezer beambten werden, voornamelijk in de districten van Beneden- en Boven-Uele, met de propaganda betrekkelijk de katoenteelt belast; zij worden betaald door de opbrengst der taks welke de uitgaande katoensoorten treft (fr. 0.35 het kilogr.) op slot van rekening bezwaart hunne wedde dus geenszins de Begrooting.

Landbouwonderricht aan de inlanders

Er dient aan het grootst mogelijk aantal inheemsche landbouwers praktische wenken te geven in zake verbetering der teelten, behouding van de vruchtbaarheid des bodems, het fokken van klein vee en ze, in de gewesten der oostelijke grens, ook het trekvee te leeren gebruiken, de weilanden te leeren verbeteren alsmede ze op de hoogte te brengen van de bestrijding der epizootische ziekten.

De inrichting van dezen landbouwdienst behelst thans een zeker getal landbouwscholen, inlandsche landbouwmonitors worden bovendien in de verscheiden Staats-stations gevormd.

In de provincie Katanga bestaan er 3 landbouwscholen gevestigd in de Missie der Paters Salezianen, nabij Elisabethville; in deze van St.-Jacobs-Tielen, door de Paters van Scheut bestuurd en in deze van Kanzenze (Paters Franciscanen).

In de Oost-Provincie, werd eene landbouwschool voor inlanders te Stanleyville ingericht.

De duur der studiën behelst drie jaar; het programma der leergangen bevat een zeer eenvoudig theoretisch onderricht betrekkelijk de landbouwwerken en de verrichtingen tot voorbereiding der gronden; de irrigaties, de inoogstingen, den strijd tegen de ziekten, het onderhoud der geiten-, zwijnen- en hoenderkweekerijen, practisch timmerwerk, enz.

In enkele scholen, volgen de leerlingen ook lessen in zake motocultuur.

Inlandsche monitors

Al de Staats-landbouwstations, welke in de toekomst meestal door de « Regie der Beplantingen » zullen worden beheerd, vormen inlandsche monitors.

Het onderwijs is door en door practisch en wordt derwijze verwezenlijkt dat de leerlingen aan al de werkzaamheden eener beplanting deelnemen.

De duur der leergangen behelst drie jaar voor de volkomen geschoolde monitors en een jaar voor de hulp-monitors.

De leerlingen worden gespecialiseerd in de landbouwondernemingen welke hunne herkomst-streken het meest aanbelangen: katoen, koffie, veekweek, enz. men verkiest bij voorkeur de jongelingen die reeds eene algemeene voorbereidende vorming bezitten: namelijk lezen, schrijven, rekenen.

Bij het verstrijken der leergangen, worden de monitors en hulp-monitors onder de districten verdeeld en zij staan de landbouwkundigen in hunne taak bij, landbouwkundigen die belast zijn met de propaganda voor de levensmiddelenculturen, de katoenteelt, enz.

In de Oost-Provincie, doen de gewestelijke overheden kleine aan de landelijke scholen gehechte proeftuinen aanleggen.

De vecartsen, eindelijk, hebben in verscheiden plaatsen de vorming van vee-verplegers ondernomen.

Over 't algeheel geeft het aldus verzekerd landbouwonderwijs aanmoedigende uitslagen.

* * *

De voor den landbouw voorziene kredieten zijn met 583,794 frank in vermeerdering op deze welke voor het jaar 1927 werden toegestaan of aangevraagd. Deze vermeerdering beantwoordt niet gansch aan de ontwikkeling der landbouwdiensten.

De landbouw-standplaatsen waarvan het beleid tot de « Regie der Beplantingen » is overgegaan, komen inderdaad bij de gewone begrooting niet meer in aanmerking.

Deze Regie werd ingericht om aan de Staatsproefstandplaatsen een vast en gespecialiseerd personeel te verzekeren dat eene ernstige wetenschappelijke en practische vorming bezit. Dit nieuw organisme begon met het overnemen van de caoutchouc-, koffie-, cacao- en Elaeispalmboomen — proefbeplantingen welke vroeger door den Staat in de Streek van Stanleyville werden geëxploiteerd.

De Regie zal, te rekenen van 1 Januari 1928, het aanleggen en de exploitatie der keurstandplaatsen voor het katoen in de districten der beide Uele's en in de Nepoko (Ituri) overnemen. Deze standplaatsen zullen, wat den bloei der katoenteelt betreft, eene uiterst gewichtige rol spelen, dank zij de jaarlijksche opbrengst van uitgekozen zaden; de door de eerste normaal ingerichte standplaats geleverde uitslagen zijn afdoend: de katoenproductie per hectare is, door het gebruik der zaden van hooge hoedanigheid, bijna verdubbeld.

De Regie neemt ook te rekenen van 1 Januari 1928 de proefnemingsstandplaatsen van Katanga over; te weten de veekweekstandplaats van Katentania (2,200 stuks vee); de proefnemingsstandplaats van de Munama en de nieuwe standplaats van den Lomani bijzonder bestemd voor het onderricht der Belgische landbouwkolonisten. De Regie zal insgelijks eene nieuwe proefnemingsstandplaats instellen en exploiteeren voor de cacao, koffie en bananenteelt in Mayumbe, alsmede de teelt, en veekweekstandplaats van den Kivu.

Kwamen reeds niet meer voor op de Begrooting voor 1926, op 1927 toepasselijk, de standplaatsen van Yangambi-Gazi, Lula en Barumbu, welke tot de Regie overgingen.

Komen niet meer voor op de Begrooting voor 1928:

1° *Uele's en Ituri*. — Keurstandplaatsen voor het katoen te Bambessa, Dili, Kulu, Bafuka en Wamba;

2° *Provincie Katanga*. — Veekweekstandplaats van Katentania-Proefnemingshoeve van de Munama.

Komt er nog slechts voor memorie op voor:

Kivu-district. — Proefnemingsstandplaats voor teelten en veekweek van Tchibinda (koffie-kina, tarwe).

Komen nog op de tegenwoordige Begrooting voor, de volgende stations welke waarschijnlijk, te rekenen van 1 Januari 1829, tot de Regie zullen overgaan :

- 1° De plantentuin en de proefnemingsstandplaats van Eala ;
- 2° De proefnemingshoeve van Nioka (Opper-Ituri) ;
- 3° De africhtingsstandplaats voor olifanten te Api en hare onderafdeeling van Opper-Uele ;
- 3° De keurstations van den Maniema, den Sankuru (Sanghaië) en den Ubanghi.

Het personeel dezer standplaatsen is niet vermeerderd; de wedden werden echter heraangepast en het loon der inlandsche arbeiders werd met 75 t. h. verhoogd.

De Eerste Minister, Minister van Koloniën,

HENRI JASPAR.
